

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . R 84.—

za pol leta . R 42.—

za četrt leta . R 21.—

za 1 mesec . R 7.—

Za Ljubljano mesečno 7 R

Za inozemstvo mesečno 12.—

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon štev. 50

Špekulanti izgubili milijone.

Tuje valute padajo. — Blaga je dovolj na trgu.

LDU Belgrad, 2. junija. Na današnji borzi je prišlo do ogromnega poloma. Vse tuje valute so silno padle. Izgube, ki so zadale velike trovece in borzne špekulante, ki so špekulirali v tuji valuti, znašajo na milijone. Kot vzrok temu padcu se navaja stanje žetve in izprememba v političnem položaju. Karakteristično je, da se sedaj v Belgradu čim dalje bolj prodajajo hiše. Hiš je naprodaj, kolikor kdo hoče. Istotako je naprodaj mnogo nepremičnin. To pomenja, da gre špekulacija za tem, da prodaja nepremičnine še sedaj, dokler se cene visoke. Vsled velike ponudbe nepremičnin jim je začela cena zelo padati.

LDU Belgrad, 2. junija. V Belgradu je danes vsled naglega dvigovanja naše krone na črniški borzi in vsled dovolitve ogromnega izvoza živeža središnji zadrugi za izvoz došlo do nenadnega padanja tujih va-

lut, tako da so posamezniki izgubili milijone, ki so špekulirali na tuji denar. Tako so n. pr. francoske franke ponujali daleč izpod kurza ter so prodajali 100 frankov za 170 dinarjev, kar bi odgovarjalo razmerju 100 frankov za 680 K.

LDU Belgrad, 2. junija. (Uradno.) Ministrstvo trgovine in industrije objavlja: Ker se obeta dobra žetev in vsled naglega padanja cen na svetovnem trgu so se pojavile pri nas velike količine živeža, ki so jih zadrževali kot rezervo. Da se olajša trg, je začasni finančni odbor sklenil, da pripravljalni odbor središnje zadruge za račun te zadruge izvozi do 4000 vagonov pšenice, do 15.000 vagonov koruze in 10.000 prašičev. Ječmena in fižola sme zadruga izvoziti v neomejeni količini do konca tega meseca.

Vstaši preganjajo Italijane iz Albanije.

Italijani se umaknili do Valone.

LDU Belgrad, 2. junija. »Progres« poroča iz Skadra: Vstaja proti vladni traja dalje. Pred nekaterimi dnevi so imeli vstajni krvav spopad z vladnimi pristaji pri Brezi, pri katerem je bilo mnogo mrtvih. Vstaji napadajo tudi Italijane. Ko so Italijani premestili nekaj svojih čet iz Skadra, so te oddelke napadli vstaši pri Bužakov, pri tem je padlo 37 italijanskih vojakov z majorjem na čelu. Razen tega so vstaši zaplenili mnogo masti in vojnega materiala.

Isti časopis objavlja to-le vest iz Belgrada: Vedno očitnejša je namera vstašev, da iztirajo Italijane iz Valone in drugih

krajev, ki jih imajo še Italijani zasedene. Oddelek vstašev je napadel Italijane pri Tepeleni, hoteč zavzeti to mesto. Italijani so začeli streljati s topovi in so se Arbanasi morali umakniti. Nato pa so ponovno napadli in res izgnali italijanske čete iz Tepeleni. Ujeli so 400 italijanskih vojakov, zaplenili nekoliko topov in vojnega materiala, potem pa so zavzeli Premeti in Brozo in prišli do Valone, kamor so se umaknile vse italijanske čete iz okolice. Italijani z mrzlično naglostjo utrjujejo postojanke okoli Valone z bodečo žico in z okopi.

smislu § 90 srbskega kazenskega zakona.

— Po končani razpravi je razglasilo sodišče sodbo, da se izreka za nepristojnega, ker obsega § 90 srbskega kazenskega zakona veleizdajo, kakor jo ima v mislih § 58. kaz. zak. in ker je sodstvo glede slednje kazenske določbe pridržano porotnim sodiščem temeljem člena VI. uvodnega zakona h kazenskem pravnemu redu.

Proti sodbi je priglasilo državno pravdnštvo ničnostno pritožbo.

KONEC MIROVNEGA SVETA.

LDU Berlin, 2. junija. (DKU) »Vossische Zeitung« javlja iz Ženeve: Kakor poročajo francoski listi, namerava Lloyd George sam prevzeti zastopstvo Anglije v svetu zveze narodov; to bi imelo za posledico splošni razpust vrhovnega sveta. Lord Robert Cecil, da je s to namero popolnoma zadovoljen, ker smatra nadaljnji obstanek vrhovnega sveta za škodljiv in za veliko oviro za polno delovanje zveze narodov.

BEDA NA ČEŠKEM.

LDU Praga, 3. junija. (DKU) »Bohemija« javlja iz Ascha, da je ondoto prebivalstvo že šest tednov brez kruha in da tudi ni dobilo nobenih nakaznic za moko, tako da so se ob zadnjem sejmu dogajale plenitve in drugi izgredi. Orožništvo in vojaštvo je moralo nastopiti z orožjem. Polojaj v aschkem industrijskem okraju je jako kritičen in bati se je resnih dogodkov, ako se nemudoma ne uvede dovažanja živil.

POLJAKI ZA TEŠINSKO.

LDU Berlin, 2. junija. (DKU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Varšave: Stavkujoči poljski redarji ostrovske-karvinskega okrožja so poslali odposlanstvo k Pilsudskemu v Varšavo in naprosili, naj Poljska nemudoma nastopi. Pilsudski je odposlanstvu odgovoril, da poljska vlada z največjo pozornostjo opazuje dogodke v glasovalnem okrožju. Na velikem shodu v Varšavi se je sklenilo, odposlati prostovoljne oddelke v Tešin. Prijavilo se je baže mnogo akademikov in delavcev. Nekateri oddelki so sklenili, da že sedaj zasedejo karvinsko-premogovno okrožje.

Obsojene fraze.

V zadnjih dneh smo objavili troje člankov, v katerih je po pričevanju nemškega socialdemokrata dr. Bauerja ugotovljeno, da komunistična diktatura ne pomeni osvobodjenja proletariata, marveč novo zasužnjeje. Sicer tako radikalni socialist, kakor je ravno dr. Oton Bauer, je čutil potrebo, da avstrijsko-nemškemu delavstvu pove jasno besedo o diktaturi, ki je začetek in konec komunističnega programa. Tudi slovenskim, hrvaškim in srbskim socialistom bi bilo treba moža, ki bi znal in si upal izreči v tem oziru odredilno besedo. Tega pa ni. Mase socialdemokratske ter komunistične organiziranega delavstva so vse do danes izročene raznim voditeljem, ki s pocestnimi »šlagerji« ter psovskami vtepajo delavstvu v glavo socialistične »ideje«. Da pri tem igra veliko vlogo terorizem, nasilje — o o tem smo morali že večkrat poročati.

Ko bi »ideje«, ki jih širijo sedanjí voditelji socialdemokratskih in komunističnih organizacij, bile res ideje, bi tudi naše delo bilo čisto drugačno. Socialistična misel živi v masah in bo ž njimi prodrla. Gre le za način njenega uresničenja in za njeno podlago, ki naj ji da zmožnost obstoja. Tu je bistvena razlika med krščanskimi in materialističnimi socialisti.

Toda ugotoviti moramo, da je v vrstah levih in desnih voditeljev materialističnega socializma danes doma velika brezidejnost, ki jo pa v ogromni meri nadomešča fraza. Ko bi bili komunistični voditelji ob zadnjem puču meseca aprila dosegli svojo vladno, bi bili že drugi dan vstali z moralnim mačkom. Niti enega moža ni danes med njimi, ki bi bil zmožen organizirati novo gospodarstvo. Kakor povsod drugod, so tudi naši komunisti bili veliki v besedah, a so majhni v delu. Da pa desničarski socialdemokrati niso dosti boljši, to so pokazali s svojim delom kot ministri. Obojim cvete pšenica le ob času gospodarskih zadreg, v časih nezadovoljnosti mas, ki so dostopne velikim obljubam in frazam svojih voditeljev.

To ni le slovenski ali jugoslovanski pojav. Ta pojav je doma prav tako med Nemci kakor med Francozi in drugod. Samo ta razlika je med našimi in ostalimi, da ni pri nas med socialnimi demokrati nikogar, ki bi hotel to priznati in si svojim ljudem to upal povedati, drugod pa je mož dovolj, ki imajo ta pogum. Na to pot je stopi sedaj radikalni dr. Bauer. Po tej poti hodi že dolgo stari nemški socialdemokrat Kautsky, tako so govorili že dolgo nemški socialni demokrati.

Tako je nemški socialdemokrat in državni tajnik Müller že lani tožil, da zgodovina še ni videla tako brezidejne revolucije, kakor je bila ta, ki jo preživljamo. Vsaka revolucija je še spravila na površje velike moze z velikimi idejami. V vsaki revoluciji je bila doma požrtvovalnost in herojstvo. Sedaj pa ni niti enega, niti drugega s plahkimi frazami mrtvičijo razni govorniki mase, ki se jim vne-ma strast sebičnosti, mesto da bi se vzgajala v požrtvovalnosti. Podobno je govoril socialist Spielberg v berlinskem »Vorwärtsu«, ko je dejal, da razni voditelji s praznimi »šlagerji« strahujejo mase, a ideje jim ne dajo nobene.

To nevarnost uvidevajo sedaj socialdemokratski voditelji sami. Fraz, ki so jih sami vcepili delavstvu, se boje sedaj sami. Gnali so delavstvo le za materialnim dobičkom, norčevali so se iz duševnih dobrin človekovega uma in srca. Danes pa toncoje sami v nevarnosti materialističnih fraz.

Ti dogodki, besede Bauerjev, Müllerjev in drugih so pa krščanskemu delavstvu v dokaz, da le ono je na pravem potu. Socialno osvobodjenje pride po krščanskem socializmu, ki zahteva, da bodi proletarijat deležen gmočnih dobrin, ki so mu doslej bile odtegnjene, da pa bodi deležen tudi duševnih dobrin, srčne kulture, ki je doma v morali, v krščanstvu.

Materialistični socializem se obsoja sam. Krščanski socializem pridobiva na veljavi.

NOVE PROMETNE ZVEZE Z ITALIJO IN ČESKO.

LDU Ljubljana, 4. junija. Obratno ravnateljstvo južne železnice naznanja:

Od 8. junija dalje se otvori brzovlakovni promet med Prago in Trstom, odnosno Zagrebom in Belgradom, in sicer vozi ta čehoslovaški brzovlak iz Prage preko Budjeovic, Linca, Selzthala, St. Michaela, Leobna, Brucka, Gradca, Spilja, Ljubljane v Trst in obratno. Del tega vlaka se odcepi v Zidanem mostu in vozi v Zagreb in Belgrad.

Ta brzovlak vozi trikrat na teden, in sicer iz Prage vsak torek, četrtek in soboto ter pride torej na slovensko ozemlje vsako sredo, petek in nedeljo. Iz Trsta vozi vsak torek, četrtek in soboto in pride v Prago vsako sredo, petek in nedeljo. Iz Prage odhaja ob 17.55, pride v Špilje ob 10.16 naslednjega dne, odhod iz Špilja ob 10.26, prihod v Maribor 10.50, odhod 11.40, prihod v Celje 12.52, odhod 13., prihod v Zidani most 13.29, odhod 13.49, prihod v Ljubljano 15.01, odhod 15.19, prihod v Logatec ob 17., odhod ob 17.40, prihod v Trst 19.05. Iz Trsta odhaja ob 11.45, prihod v Logatec 14.45, odhod 15.30, prihod v Ljubljano 16.12, odhod 16.32, prihod v Zidani most 17.39, odhod 17.59, prihod v Celje 18.33, odhod 18.38, prihod v Maribor 20., odhod 20.20, prihod v Špilje 12.45, odhod 12.55 in pride v Prago naslednjega dne ob 11.45.

Kontrola potnikov in carinska revizija ročne prtljage se p jugoslovanskih organih vrši med vožnjo od Špilja do Verda. Čehoslovaški brzovlak ima vozove vseh treh razredov. Potniki plačajo normalno vozno karto za brzovlake dotičnega razreda. Vstop je dovoljen na vseh postajah, na katerih vlak ostane, po razpoložljivosti prostih sedežev.

V zvezi z uvedbo čehoslovaškega brzovlaka stopijo nastopne izpremembe na progi Zidani most—Zagreb v veljavo: Na mesto sedanjega vlaka št. 502, ki odhaja sedaj iz Zidanega mosta ob 13.10 in prihaja v Zagreb ob 15.38, bo vozil od srede dne 9. junija dalje vlak št. 502 b, ki odhaja iz Zidanega mosta ob 14. in prihaja v Zagreb, južni kolodvor ob 16.32. Zaradi čehoslovaškega brzovlaka se izpremenijo tudi obratni dnevi ekspresnih vlakov Dunaj—Trst št. 3 in 4, in sicer bo vozil od ponedeljka dne 7. t. m. dalje brzovlak št. 3 z Dunaja v Trst vsak torek, četrtek in soboto, v nasprotni smeri iz Trsta proti Dunaju pa ekspresni vlak št. 4 vsak ponedeljek, sredo in petek. Izjemoma vozi ekspresni vlak št. 3 Dunaj—Trst tudi to nedeljo.

Direktna vozova čehoslovaških brzovlakov Praga—Zagreb in Praga—Belgrad odideta iz Zidanega mosta proti Zagrebu z vlakom št. 502 b, ki odhaja ob 14. uri v Zagreb. Belgrajski voz odide iz Zagreba dalje z brzovlakom, ki odhaja iz Zagreba ob 23. uri 30 min. V nasprotni smeri iz Belgrada pride spalni voz Belgrad—Praga v Zagreb z brzovlakom ob 2 uri 10 min. in gre naprej iz Zagreba, južni kolodvor, z vlakom št. 509 a ob 8. uri 22 min. in se priklapi v Zidanem mostu čehoslovaškemu brzovlaku.

Politične novice.

— Novinski odsek in »Narodna Politika«. Novinski odsek je izdal dementi, v katerem izpodbija poročilo »Narodne Politike«, tičoč se izjave reškega župnika Kukaniča glede delokroga vatikanskega delegata Constantinja na Reki, kot izmišljeno. Na to odgovarja »Narodna Politika«: »Slej ko prej trdimo, da smo prejeli dopis o informacijah dr. Kukaniča od popolnoma verodostojne osebe, kateri verujemo kljub dementiju novinskega odseka. Obenem trdimo, da Reka dejansko ni odcepljena od senjske škofije. Besedo ima zopet novinski odsek.«

— Izključeni reški kapucini. V reškem kapucinskem samostanu se je bil nedavno izvršil čin nepokorščine nasproti predstojniku, in sicer v zvezi z reformističnim gibanjem med delom hrvaške duhovščine. Uradni list zagrebske nadškofije

Komunist, ki pride pred poroto.

Ljubljana, 2. junija. Kazenski senat ljubljanske deželne sodnije, v katerem je bil tudi podpredsednik deželnega sodišča v Ljubljani g. dvorni svetnik Regally, je storil danes načelno važen sklep, ki sam po sebi zanima juriste, širšo javnost bo pa gotovo tudi zanimalo, kako so delali komunisti popodom stavke železničarjev, s katerimi so se pričeli zdaj pečati tudi kazenski senati.

Zagovarjal se je Jože Grabec iz Zagorja, kateremu obtožba očita: Jože Grabec priznava, da je rekel dne 23. aprila 1920 v prostoru tajništva rudarske organizacije v Zagorju proti drugim sodelavcem, da naj se orožništvo, oziroma vojaštvo, katero ima priti v Zagorje, razoroži. Načelnika tega načrta, kakor pripoveduje, ni imel, kako bi se to zgodilo.

Priča Ferdinand Simončič je potrdil, da je Grabec rekel: »Vojaštvo pride, saj je silaš Simončič govoriti mlade rudarje, razorožiti; od drugih delavcev, katerih imen ne ve, je izvedel, da je Grabec oni večer delavce nekaj nagovarjal, ne ve pa ravno, v kaj jih je pozval. Da je Grabec res tako ščuval, se vidi tudi iz tega, da je precej nato teklo nekaj delavcev na kolo-dvor, toda ker orožnikov še ni bilo, tudi ni prišlo do nasilja.

Končno izvaja obtožba: Stavka z dne 21. aprila t. l. ni bila navadna mezdnastavka, ni šlo za izboljšanje gmočnega položaja stavkujočih delavcev, marveč je bil izdajniški početje, s katerim se je namestilo s silo povzročiti nasilni prevrat obstoječih razmer. Da se to početje vduši, je poslala deželna vlada v Ljubljani v kraje, v katerih so izbruhnile stavke, večje šte-delke vojaštva. Ko je Grabec silal, da v Zagorje, je kot voditelj stavke pozval sodelavce, da naj doše orožnike razorože.

Poziv k takemu dejanju se torej kvalifikuje kot hudodelstvo zoper domovino v

objavlja sedaj odlok sv. kongregacije za redovniške zadeve, s katerim se izključuje iz reda: o. Jerolim Tomač, o. Filip Ziger, o. Herman Benko, o. Aleksander Smerdel in klerik f. Štefan Ferengja.

+ Prestolonaslednik v Sarajevu. Dne 31. maja je prestolonaslednik Aleksander nenadejano obiskal Sarajevo. Obiskal je izvir Bosne, kopalnice Iliče in Koviljačo, Bjelino in druge kraje. Ljudstvo ga je spoznalo in ga povsodi prisrčno pozdravljalo. Prestolonaslednik je izjavil, da uradno obišče Bosno okoli 1. avgusta, ko bo posetil tudi Zagreb in Ljubljano.

+ Jugoslovanski škofje za katoliški tisk. Jugoslovanski škofje so o priliki svojega sestanka v Zagrebu izdali na duhovščino okrožnico, ki se med drugim tiče katoliškega tiska. Okrožnica poudarja veliki pomen tiska za brambo in širjenje katoliške misli in opozarja, da je vsak dober katoličan dolžan podpirati katoliški tisk. Zlasti pa bodi praznik sv. Petra poseben propagandni za katoliški tisk; po vseh cerkvah naj se ta dan vrše govori o tem predmetu in se pobirajo darovi. Tudi zunaj cerkve naj se po družini ali v druge mokviru vrše predavanja in druge prireditve na korist tisku; razen tega naj posebni odbori pobirajo darove po hišah.

+ Protizidovsko obrambno gibanje na zagrebški medicinski fakulteti. V I. letniku zagrebške medicinske fakultete je vpisanih 43 odstotkov Židov. V Jugoslaviji je po mestih že sedaj prekomerno število zdravnikov; židovski zdravniki gotovo ne pojdejo na deželo, saj je znano, da se židje povsodi vsiljujejo na lahka in dobra mesta. Tako preti našim zdravnikom po mestih neznosna židovska konkurenca. Zato je gibanje, ki se je začelo med zagrebškimi medicinci proti židovskim slušateljem in ki gre za tem, da se število židovskih medicincev primerno omeji, čisto naraven in zdrav odpor.

+ Nove občinske volitve v Osijeku so razpisane na dan 14. julija t. l.

+ Delavski sveti v Avstriji. Na Dunaju zboruje te dni socialnodemokratski državni delavski svet, ki je odobril organizacijski statut za delavske svete. Glasom tega statuta so delavski sveti razredna organizacija proletariata, ki naj predstavlja voljo in moč razrednozavednega proletariata, ki smatra za svoj cilj odstranitev kapitalističnega produkcijskega načina in razredni boj za sredstvo svojega osvobođenja. Delavski sveti so instrument skupne organizacije proletariata vseh smeri socializma. Razprav se udeležujejo tudi komunisti.

+ Izpremenjen notranjepolitični položaj v Avstriji. Sprito note pariške repariacijske komisije, s katero se Avstriji zagotavlja obsežen kredit za obnovo gospodarstva, toda pod težkim in ponižujočim pogojem tuje kontrole, se je notranjepolitični položaj v Avstriji očividno bistveno izpremenil. Krščanskosocialni listi, ki so do zadnjih dni pisali proti koaliciji, naglašajo, da gornja nota ne more ostati brez učinka na stališče strank v vprašanju odzade premoženja in ustave; priznavajo, da je sedaj najnujnejša potreba ureditev finančnega položaja temeljem dalekosežne finančne reforme. Na velikem shodu v Döblingu se je oglasil sam načelnik kršč. soc. stranke poslanec Kunschak in izjavil, da kršč. soc. poslanci nikakor ne smatrajo, da je že prišel čas, da se razbije koalicija in narodna skupščina. Nasprotno so pripravljene vzdržati koalicijo in narodno skupščino pod najtežjimi žrtvami, dokler se ne izvedeta gospodarska in finančna sanacija potom oddaje premoženja in politična sanacija potom ustave. Samo ako bi socialna demokracija na vsak način hotela drugače, bo našla krščanske socialiste pripravljene.

PRIPRAVE ZA NOV PUČ V NEMČIJI.

LDU Berlin, 2. junija. (DKU) »Berliner Tageblatt« poroča: Od predvečernjega dne se v okolici Erknerja in Fangschleutena koncentrirajo čete, ki se zbirajo iz ostankov dobrovoljskega kora. V Potsdamu se zbirajo menda bavarske čete in tam igra princ Avgust Wilhelm Hohenzollernski posebno vlogo. Prihodnjo nedeljo nameravajo izvesti akcijo, pri kateri bi aretirali vse pacifiste.

Izpred porotnega sodišča.

OBSOJENI VLOMILCI.

V pozni večerni uri so bili v sredo obsojeni znani nevarni vlomilci in sicer France Kosič na 8 let, Janez Vodopivec na 9 let, Alojzij Morček na 6 let in Josip Ferletič tudi na 6 let težke ječe. Vlomilci so zdaj pokazali vso divjost svojega značaja: preklinjali so porotnike in divje gledali po občinstvu; pazniki so jih hitro uklenili in odvedli v zapore.

Danes vodi dve porotni razpravi podpredsednik deželnega sodišča gosp. dvorni svetnik Regally, obtožbo zastopa državni pravnik dr. Ogoreutz. Prvi slučaj je;

IZ ZNANE TATINSKE RODBINE.

Viktor Jurič, rojen l. 1899 v št. Jakobu ob Savi, je iz znane tatinske rodbine v Pačniku št. 18. On sam še ni bil kaznovan radi tatvine, bil je pa zajedno s svojim bratom v preiskavi. Medtem ko so bili drugi obsojeni, se je postopano proti njemu le vsled pomanjkanja dokazov ustavilo. To ga pa ni spametovalo. Brez dela je lenaril in rezal sem in tja vrbice in jih prodajal, težko delo mu ni dišalo. V noči med Velikim četrtkom in Velikim petkom (od 1. na 2. aprila letos) so neznani storilci vlomili v shrambo Janeza Trtnika in odnesli blaga v vrednosti 6401 krono, iz kozolca Marjete Kokočar pa eno rjavo krilo vredno 50 kron. Na velikonočno nedeljo jutraj ob 5. uri 54 minut so videli ljudje, da je neki golorok in bosonog človek na savskem pridu s lopato zelo naglo kopal. Fantje so šli popoldne pogledat in so tam našli Trtniku in Kokočarju ukradeno blago. Po natančnih poizvedbah se je dognalo, da sta Jurič in Peter Primc izvedla vlom pri Trtniku. Jurič je dolgo tajil vsako krivdo, končno je pa tatvino priznal. Primc je pobegnil.

Obtoženca zagovarja dr. Jerič, Jurič pri razpravi priznava, kar mu očita obtožba. Na vprašanja, katera mu stavlja g. dvorni svetnik, odgovarja hitro in pripoveduje, kako sta se s »smetanco« dobro imela in kako sta zakopala lonce z mastjo in nekaj mesa. Dvorni svetnik Regally pokaže porotnikom skico, ki kaže, kje sta Jurič in Primc zakopala ukradeno blago.

Porotniki so na stavljeni jim dve glavni vprašnji odgovorili z »da«, nakar je porotni kazenski senat obsodil Juriča na 18 mesecev težke ječe.

TATVINA V MESTNI KLVNICI.

Precej na to se prične razprava proti mesarskim pomočnikom Jožetu Jagru, Alojziju Dimicu, Francetu Rozina in Jožetu Avblju, kateri so obtoženi, da so v noči od 17. do 18. aprila letos iz zaklenjene mestne klavnice ukradli tri polovice prašičev v vrednosti 12.150 kron, katere so prodali za 7550 kron Francetu Anžiču na Karlovski cesti. Alojzij Dimic se mora pa tudi zagovarjati, ker je 28. februarja letos grdo ozmerjal državnega varnostnega stražnika Jožeta Vidmarja. Jagra zagovarja dr. Švigelj, ostale tri pa dr. Krejci. Razpravo posluša zelo veliko mesarjev.

Jutri sta razpisani ena tiskovna pravda in se bo sodila tudi zelo nevarna tatinska družba, katere člani so bili Zmagoslav Šivic, Anton Ravnik in Franc Svobljak.

Dnevne novice.

— Belgrajska mladina za Koroško. Narodni svet za Koroško je prejel od belgrajskega akademika g. Djukanovića sledeče iskrene besede: Znaj, Koroško, da bi je i Beogradsko srce za Tebe z isto ljubeznijo, kakor za svoje Kosovo polje in za svojo Reko. Tebi se zakunemo, da čemo iči za Tvoje oslobodjenje i u smrt, ako treba, i radičemo za Tvoje blago, dok nam srce ne prestaje da kuca.

— Posebni vlaki k vseslovenski manifestaciji v Zrelec dne 6. VI. 1920. vozijo: Maribor—Grabštajn odhod ob 4.50, prihod ob 8.30. Za ta vlak veljajo polovične cene. Priključki Celje—Dravograd, Labud—Dravograd in Železna Kaplja—Sinčevce. Na progi Ljubljana—Vetrinj vozi pomnožen turistijski vlak, nato v presledku 10 minut vozi posebni vlak v isti smeri s priključki: Kamnik—Ljubljana, Tržič—Kranj, Boh. Bistrica—Jesenice, Kranjska Gora—Jesenice, Blače—Pod Rožčico, Borovlje—Svetna vas.

— Tatvina na magistratu v Mariboru. Ukraden je bil na magistratu v Mariboru pisalni stroj »Underwood«.

— Zaplenjeno kolo. Orožniki v Domžalah so zaplenili Ivanu Burovcu kolo, katero je v Ljubljani ali pa v ljubljanski okolici ukradel. Kolo je črno, znamke Puch št. 59.010. Lastnik naj se zgasi v Ljubljani pri policijskem ravnateljstvu, kriminalna razvidnica.

— Saharin v kavarnah. Ker nedostaja sladkorja, ki stane v verižni trgovini 120 K kilogram, bodo v zagrebških kavarnah poslej stregli gostom s saharinom.

— Zadržni tečaj za akademike se vrši v Zagrebu. Med slušatelji je največ članov katoliškega akad. društva »Doma-goj«.

— Izguba graškega tramvaja. Graški tramvaj je imel lani 2.590.649 K izgube.

— Nov kmetski strah na tirolskih gorah. Pred leti se je pojavil na štajerskem Golovcu velik star volk, ki je dobro klal živino, ne da bi mu mogli priti do živega. Končno so ga pa le zasačili in mu napravili konec. Sedaj poročajo listi o novem »kmetskem strahu« na gorah ob dolini reke Anize. Topot je velika, 6 metrov dolga in kakor moška roka debela kača, ki davi živali in širi strah med ljudmi. Kača je morala biti že lani na planinah, ker se je ponesrečilo več konj, ne da bi bili mogli ljudje najti pravi vzrok; sedaj si razlagajo stvar tako, da so konji iz strahu pred

kačo planili čez skalovje. Kačo je videlo že več verodostojnih oseb; nekateri so jo videli na drevesu. Lovci jo zasledujejo. Listi menijo, da bi utegnili biti taka vrsta belouške, ki more doseči dolžino dveh metrov in je debela kakor roka v zapestju, a jo strah povečava. Še verjetnejše je pa, da je novi strah — stara »morska kača«, ki se redno pojavlja o poletni vročini.

Ljubljanske novice.

Ij Prometna zveza. V nedeljo 6. t. m. ob 9. uri dopoldne se vrši odborova seja »Prometne zveze« v prostorih J. S. Z., Kopitarjeva ulica 6, II. nadstropje. Vsi odborniki so vabljeni, da se seje gotovo udeležijo!

Ij Telovo v Ljubljani se je včeraj silno slovesno slavilo. Najveličastnejša je bila procesija sv. Rešnjega Telesa v stolnici, katero je vodil presv. knezoškof dr. Anton Bon. Jeglič sam. Bila je naravnost veličanska; ko je odkorakal zadnji oddelek naše vojske, kateri jo je zaključil, skozi Stritarjevo ulico, se je že vračal prvi del procesije: šole, proti stolnici. Društva in bratovščine so bila s svojimi člani prav dobro zastopana. Med zastopniki oblasti smo opazili dež. predsednika za Slovenijo dr. Brejca z generalom Smiljaničem, poverjenika B. Remca in dr. Gosarja, šefe raznih državnih oblasti z deputacijami, županova namestnika dr. Trillerja z mnogimi občinskimi svetovalci in zelo veliko častnikov. Vojski so po vsakem blagoslovu ustrelili. — Procesijo v Trnovem je vodil preč. gospod župnik in pisatelj Finžgar. Bila je zelo lepa, posebno veliko je bilo žensk v narodnih nošah z avbami in s pečami. Vojaška godba je pridno svirala, po vsakem blagoslovu so izstrelili vojski pozdravni strel. Kot zastopnik patronstva se je udeležil procesije g. župan dr. Ivan Tavčar in častniki kot deputacija častniškega zbora. Prvi blagoslov je bil letos prvič. Pred konjušnico, zato je pa odpadel blagoslov pred križarsko cerkvijo. — V resnici veličastna pa je bila šentpeterska procesija, katero je vodil šentpeterski župnik preč. gospod Petrič. Šentpeterčini so se res izkazali. Okoličanke so šle za procesijo pod banderi šentpeterskih podružnic v Šmartnem, Tomačevem, Bizoviku in Štepanji vasi v pečah, zavodi: Marijanišče, Lichtenturnov zavod, šole in veliko šentpeterčanov in šentpeterčank je šlo za procesijo, svirala je salezijanska godba; posebno so pa povzdignili procesijo šentpeterski Orli, ki so koralali v kroju pred Najsvetejšim. Najkrasnejše je bilo pri tretjem blagoslovu pred cerkvijo Srca Jezusovega na trgu Tabor: gospodje lazaristi so postavili pred cerkev krasen oltar v gotičnem slogu in pogled na to pestro pobožno množico je očaral vsakogar. — Ljubljanci so se obnašali zelo dostojno ob procesiji; le tu in tam je kdo skrival ptiče pod klobukom, ko se je neslo Najsvetejše mimo njega. Na Križevniškem trgu se pa neka surovina ni niti med blagoslovom odkrila.

Ij »Revčka Andrejčka« bo uprizoril Ljudski oder v nedeljo dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer. Opozarjamo slavno občinstvo na to zanimivo igro in pripominjamo, da bo to zadnja predstava Ljudskega odra v tej sezoni. Predprodaja vstopnic se nahaja v trafiki gospe Modiceve v Kopitarjevi ulici in v prodajalni Nove založbe na Kongresnem trgu.

Ij Nesreča pri konjski dirki. Včeraj popoldne se je ob krasnem vremenu vršila konjska dirka na vojaškem vežbališču. Pri prvi tekmi se je konj enega izmed jezdecov, ki je bil med prvimi, že blizu cilja, spodtaknil ob zadnji oviri. Konj in jeklec sta padla na tla. Konj je vstal, jezdec pa so nezavestnega prepeljali z rešilnim vozom v garnizijsko bolnico. Ponesrečeni je narednik žrebčar na Selu Anton Gliha. Kakor smo izvedeli, je Gliha danes že pri zavesti, že govori ter je izven nevarnosti.

Ij Samoumor železničarja. Včeraj zvečer sta dva dijaka našla v gozdu pod Rožnikom blizu kopalnice »Wörishofen« obešenca. Obvestila sta polico, ki ga je dala prepeljati v mrtvašnico. Star je 23—24 let. Pod nosom ima male brčice. Pri sebi je imel plačilni list južne železnice, glaseč se na ime Karl Jareš. Iz tega bi bilo sklepati, da je to ime samomorilca.

Ij Zastrupljenje ali nesrečen slučaj? Mirne prebivalce delavske kolonije za Bežigradom je razburila v sredo ponoči alarmantna vest, da je brezposelni kovač Slavko U. zastrupil 20 letnega fanta Alojzija D. Zadeva je res zažgonetna. Slavko U. je izučen kovač, bil je v vojni, tudi na koroški fronti. Ko je zapustil vojske, je bil nekaj časa financer, toda službo je pustil, ker se je hotel poročiti in res se je poročil z dekletom neke občasnoškovane rodbine, katera stanuje za Bežigradom. Očetu ženin sicer ni bil všeč, sam je boljši delavec, ženin pa je skozi in skozi »moderen« človek: verižnik manjše vrste, ki si je »prislužil« kakih 20.000 K. Slavko pravi, da je iskal dela na državni železnici, pri Ranzingerju in drugod, da ga pa ni dobil. Iz

ljubezni sklenjeni zakon ni bil srečen, mudi mož ni lepo ravnal z ženo in tudi ne z otrokom, ženin oče je bil zato večkrat hud na njega in bili so hudi nastopi, tako da je parkrat morala tudi policija posredovati, enkrat ga je tudi kaznovala. Lojze D. je ob neki priliki iztrgal ženo Slavkovo, ker je bil »preljubezniv« z njo, fantje so takrat Slavkovo nekoliko prešeli kosti. V sredo zvečer je srečal Slavko Lojzeta in njegovega prijatelja P. Če tudi so bili sprti, je oba povabil na pivo na kolodvor, Lojze je šel, P. pa ne; pivo je plačal Slavko, Lojze je rekel, da je imelo pivo zelo čuden okus, spil ga je le pol vrčka, na to je odšel domov. Med potjo je na Dunajski cesti dobil P., kateremu je tožil, da ga žge v črevalih. Ko je prišel domov, so poklicali policijo, ker je vse mislilo, da mu je Slavko, da se maščuje nad njim, zaval. Piti so mu dali mleko in »zajfnico«, nakar je bruhal, z rešilnim vozom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so Lojzetu izprali želodec in izven vsake nevarnosti. Če je kaj resničnega na domnevi, da je šlo za zastrupljenje, bo dognala preiskava. Slavko U. ostane v zaporu, dokler se ne dožene, če gre za nameravano zastrupljenje ali za nesrečen slučaj ali morebiti le za neslano maščevalno šalo s kakim sredstvom, ki povzroča kolero.

Ij Zastrupljena sem! Kje je moj Bojko! Kje je moj Bojko! je klicala v sredo 25. letna gospodična Angela Š... v Lattermannovem drevoredu; zgrudila se je na travo. In zbralo se je okoli nje vse polno ljudi, kateri so jo oblivali z vodo. Od nje gometne tekme je prišla. »O ti nesrečna šunka!« je klicala, »zakaj sem te jedla!« Ker so ljudje, katerim tičita v možgu in ko steh slučaj Avbelj in Perko, so mislili, da je Angela res zastrupljena. In priklicali so rešilni voz, ki je odpeljal Angelo v bolnišnico, kjer so gospodje zdravniki dognali, da ni zastrupljena, pač je pa reva uradna navezana na mesečno plačo, kupila je jedla šunko, toda nesrečni njen želodec je ni prenesel. V bolnici so Angeli pomagali in zdravnik ji je po končani operaciji rekel: »Gospodična, zdaj pa kar še pojete šunko, kolikor je še niste!«

Ij Tatvina v Zidanem mostu. Iz prilajne shrambe (garderobe) je bilo ukradeno 5 m platna. Okradena lastnica pri orožniški postaji v Zidanem mostu ni naznala svojega imena in se naproša, naj ga naznani pri policijskem ravnateljstvu v Ljubljani, kriminalna razvidnica.

Ij Cerkvena tatvina. Učenec Metod Jenko, 9 letni fantiček, je našel na ograjnem zidu pri mostu sv. Jakoba 35 cm visoko cerkveno svetinjo v podobi križa. Dognalo se je, da je ukradla svetinjo neka približno 13 let stara deklica.

Ij Če se pijače ne dobi. Natakari Albert R. je prišel v sredo ob 11. ponoči vinjen na policijo, kjer se je pritožil, češ, da mu niso dali v hotelu Tivoli pijače. Ker je bil mož precej vinjen, so mu ljubeznivo povedali, da gostilničarji že vinjenim gostom ne smejo dati nobene pijače. Alberta R. je pa takou tako razgrel, da je prišel zapustiti stražnice, če so ga tudi lepo prosili, jih je minula potrpežljivost in so ga zaprli radi pijanosti in ker je nadlegoval državno varnostno stražo.

Aprovizacija!

a »Vnovčevalnica za živino in mast« je oddala za v soboto in nedeljo, t. j. dne 5. in 6. t. m. sledečim mesarjem svoja teleta v prodajo: Prepeluhu, Ham Matiji, Ham Mariji, Javorniku, Petriču, Rihtar ml., Rihtar star., Prezeliu, Zupančiču, Zganjar Jožetu, Zganjar Antonu, Makovcu, Škorjancu, Jesihu, Kočarju, Primcu, Česku, Dolničar Jožefi, Anžiču, Navljanu, Cuzaku, Smetu, Smoljanu, Zobjeku, Abšču, Kastelicu, Brecljniku, po eno tele, linu, Ocvirku, Kocjanu, Selanu, Janežu, Dolničar Francu, Novaku, Černivcu, Skranjaru, Zaje Ivanu, Lebnu in Zagmeisterju po 2 teleta. le Janežič je dobil 3 teleta. Kilogram mesa velja: sprednjega 19 kron, zadnjega 20 kron. Vsaka stranka dobi največ 1 kilogram mesa.

Narodno gledališče.

Drama:

Petek, 4. junija: zaprto.
Sobota, 5. junija: Dvoboj, D.
Nedelja, 6. junija: Pritožne bukve, C.

Opera:

Petek, 4. junija: Pagliacci. Les Sylphides, B.
Sobota, 5. junija: Il Trovatore, E.
Nedelja, 6. junija: Vesele žene Windsor-ske, D.

Širite »Večerni list«!

Odgovorni urednik Jože Rutar.
Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.
Tisk »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.